ചെറിയാൻ, ചെറുപ്പം, ചെറുപ്പക്കാർ

കെ. രാജേശ്വരി

ചെറിയാൻ, ചെറുപ്പം, ചെറുപ്പക്കാർ

കെ. രാജേശ്വരി
(മലയാളം: ലേഖനം)

© 2023, Adv. A. Jayasankar

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of River Valley Technologies.

The electronic versions were generated from sources marked up in LaTeX in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using XeTeX from TeXLive 2020 and the cloud framework, Ithal (ഇതൾ). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by Rachana Institute of Typography. The font used for Latin script was Linux Libertine developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike license for free download and usage.

Cover: The Voyage of Life: Manhood, a painting by Thomas Cole (1801–1848). The image is taken from Wikimedia Commons and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation
JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014
URL: www.sayahna.org

ചെറിയാൻ, ചെറുപ്പം, ചെറുപ്പക്കാർ

ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ്

“അല്ലയോ ഭിക്ഷുക്കളേ! ദുഃഖത്തിന്റെ കാരണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിശുദ്ധ സത്യമെന്താണ്? ജന്മത്തിൽനിന്ന് ജന്മത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്ന തൃഷ്ണയാണ് ദുഃഖത്തിന് കാരണം. ലോഭവും ലാലസയുമടങ്ങിയ തൃഷ്ണ; അവിടെ സുഖമുണ്ട്. ഇവിടെ സുഖമുണ്ട് എന്ന സങ്കൽപത്തിലടങ്ങിയ തൃഷ്ണ, നാശത്തിന് വഴിയൊരുക്കുന്ന തൃഷ്ണ. ചുരുക്കത്തിൽ സുഖതൃഷ്ണ, ജീവിതതൃഷ്ണ, അധികാരതൃഷ്ണ എന്നിവയാണ് ദുഃഖത്തിന്റെ കാരണം.”

വയലാർ രവി

സർവസംഗ പരിത്യാഗികളായ ബുദ്ധഭിക്ഷുക്കൾക്കായാണ് തഥാഗതൻ ഈ വിശുദ്ധസത്യം വെളിപ്പെടുത്തിയതെങ്കിൽ കോൺഗ്രസുകാരായ രാഷ്ട്രീയ ഭിക്ഷാംദേഹികളോടെയാണ് അഭിനവ ഗൗതമൻ ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ് ഇതേ ഉപദേശം ആവർത്തിക്കുന്നത്.

വി. എം. സുധീരൻ

സത്യത്തിൽ ഗൗതമബുദ്ധനെക്കാൾ എത്രയോ വലിയ യാതനകൾ അനുഭവിച്ച്, പ്രലോഭനങ്ങളെ അതിജീവിച്ച ദേഹമാണ് ചെറിയാൻ. ചെങ്ങന്നൂരെ ഒരു മാർത്തോമാ ക്രിസ്ത്യാനി കുടുംബത്തിലാണ് ചെറിയാച്ചന്റെ തിരുപ്പിറവി. തിരുവനന്തപുരത്തായിരുന്നു ബാല്യവും കൗമാരവും യൗവനവും പിന്നിട്ടത്. കെ. എസ്. യു. യൂത്ത് കോൺഗ്രസ് പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലൂടെ അസ്ത്രവിദ്യയും അങ്കച്ചുവടുകളും സ്വായത്തമാക്കി. ഈ പശ്ചാത്തലമുള്ള ഒരു കോൺഗ്രസുകാരൻ ഒന്നുകിൽ എം. എൽ. എ.-യോ മന്ത്രിയോ ആകുമായിരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അബ്കാരിയായേനെ. രണ്ടായാലും കനത്ത ബാങ്ക്ബാലൻസും ഇരുനില മാളികയും ഭാര്യയും കുട്ടികളുമൊക്കെയായി സുഖജീവിതം നയിക്കാമായിരുന്നു.

എം. പി. വിൻസന്റ്

തന്റെ കൂടെയും തനിക്ക് പിന്നാലെയും രാഷ്ട്രീയത്തിലിറങ്ങിയ പല പുംഗവന്മാരും സ്വിസ്ബാങ്കിൽ അക്കൗണ്ട് തുറക്കുകയും കർണാടകത്തിൽ മുന്തിരിത്തോട്ടം വാങ്ങുകയും ചെയ്തിട്ടും ചെറിയാന് കുലുക്കമുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹം പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചും എഴുതിയും സംവാദങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തും പ്രസ്താവന നടത്തിയും എ. കെ. ആന്റണിക്ക് പ്രസംഗം എഴുതിക്കൊടുത്തും കഴിഞ്ഞു. കൃത്യാന്തരബാഹുല്യത്തിനിടക്ക് പെണ്ണുകെട്ടാനും മറന്നു. വയസ്സ് 46 ആയി. തലയും താടിയും നരക്കാനും തുടങ്ങി. എന്നിട്ടും ചെറിയാൻ അങ്ങനെ ഭാവനാലോലനായി ഏകനായി കഴിയുകതന്നെ.

ആര്യാടൻ മുഹമ്മദ്

ശ്രീരാമന് ഹനുമാൻ എന്നപോലെ, യേശുക്രിസ്തുവിന് പത്രോസ് ശ്ലീഹ എന്ന പോലെയാണ് എ. കെ. ആന്റണിക്ക് ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ്. ആന്റണിയുടെ പെട്ടിപിടിക്കുന്നതാണ് ചെറിയാന്റെ ജീവിതസാഫല്യം. പലപ്പോഴും ആന്റണി നേരിട്ട് പറയാൻ മടിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ചെറിയാന്റെ പ്രസ്താവനയിലൂടെയാണ് ലോകം അറിയാറ്.

പത്മജ

കോൺഗ്രസുകാരനായിരിക്കുമ്പോഴും എ. കെ. ജി.-യെയും ഇ. എം. എസിനെയും സ്തുതിക്കാൻ മടിയില്ലാത്തയാളാണ് ചെറിയാൻ. ‘എ’ ഗ്രൂപ്പിന്റെ അമരത്തിരുന്നുകൊണ്ട് കരുണാകരനുമായി ചങ്ങാത്തം കൂടാനും മനഃപ്രയാസം ഉണ്ടായില്ല. ലീഡർ തിരുവനന്തപുരത്ത് മത്സരിച്ചപ്പോൾ ചെറിയാനായിരുന്നു ആദ്യാവസാനം. പത്മജക്ക് സീറ്റ് നൽകണമെന്നാണ് ചെറിയാന്റെ നിലപാട്.

ജോസഫ് വാഴയ്ക്കൻ

തെരഞ്ഞെടുപ്പ് അടുത്തതോടെ മോഹമുക്തനായ കോൺഗ്രസുകാരന് വെളിപാടുണ്ടായി: രണ്ടുതവണ ജയിച്ചവരും തോറ്റവരും ഇനി മത്സരിക്കരുത്. അവർ ചെറുപ്പക്കാർക്കുവേണ്ടി വഴിമാറണം. ബോധോദയത്തിന്റെ ഫലം ഉടനെ പ്രത്യക്ഷമായി—എം. എൽ. എ. ഹോസ്റ്റലിലെ തമ്പാനൂർ രവിയുടെ മുറിയിൽനിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെട്ടു. നെയ്യാറ്റിൻകര നിന്ന് രണ്ടുവട്ടം ജയിച്ചയാളാണ് തമ്പാനൂർ രവി. ചെറിയാന്റെ തത്ത്വം പ്രായോഗികമായാൽ ആദ്യം നഷ്ടപ്പെടുന്ന സീറ്റ് രവിയുടേതായിരിക്കും!

എം. എം. ഹസൻ

1965 മുതൽ ഇടതടവില്ലാതെ നിലമ്പൂരിൽ മത്സരിക്കുന്ന ആര്യാടൻ മുഹമ്മദ്. 1970 മുതൽ പുതുപ്പള്ളി മണ്ഡലം അട്ടിപ്പേറാക്കിയ ഉമ്മൻചാണ്ടി. 1980 മുതൽ ആലുവയിൽനിന്ന് ജയിക്കുന്ന കെ. മുഹമ്മദാലി, അതേ വർഷം മുതൽതന്നെ കഴക്കൂട്ടത്തും പിന്നീട് തിരുവനന്തപുരം വെസ്റ്റിൽനിന്നും മാറിമാറി പയറ്റുന്ന എം. എം. ഹസൻ, 1982 മുതൽ ഇരിക്കൂറിൽ ഇരിപ്പുറപ്പിച്ച കെ. സി. ജോസഫ്—‘എ’ ഗ്രൂപ്പിലെ പ്രമാണികളെല്ലാം ഒറ്റയടിക്ക് അസ്വസ്ഥരായി—രണ്ടു ടേം പിന്നിട്ട തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ. എം. മുരളി, പാലോട് രവി, കെ. ബാബു തുടങ്ങിയ ‘എ’ ഗ്രൂപ്പുകാരുടെയും മുഖശോഭ മങ്ങി. ഇവരെല്ലാവരും തന്നെ. വാർധക്യം വന്നുദിച്ചിട്ടും ചെറുതായില്ല ചെറുപ്പം എന്ന മട്ടിൽ യുവാക്കളായി ഭാവിച്ചവരവേയാണ് ചെറുപ്പക്കാരുടെ വക്കാലത്തുമായി ചെറിയാന്റെ രംഗപ്രവേശം.

പി. സി. ചാക്കോ

ഉമ്മൻചാണ്ടിക്കാണെങ്കിൽ ചെറിയാനെ പണ്ടേ പഥ്യമല്ല. മുടി ചീകാതെയും പുത്തൻ ഖദർഷർട്ട് ബ്ലേഡുകൊണ്ട് കീറി ധരിച്ചും നടക്കുന്ന ആദർശശാലികൾ ഏറെയുണ്ട് ‘എ’ ഗ്രൂപ്പിൽ. പി. സി. ചാക്കോയെയും വയലാർ രവിയെയുമൊക്കെ ആന്റണിയുടെ ഉൾവൃത്തത്തിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കാൻ പെട്ട പാട് ഉമ്മൻചാണ്ടിക്കേ അറിയാവൂ. വി. എം. സുധീരന്റെ കാര്യത്തിൽ അത് ഇനിയും ഫലപ്രാപ്തിയിലെത്തിയിട്ടില്ലതാനും. അപ്പോഴാണ് ഇനിയും ഒരാദർശശാലിയുടെ (അതും അകത്തോലിക്കാ ക്രിസ്ത്യാനി!) പുറപ്പാട്.

എം. വി. രാഘവൻ

ഉമ്മൻചാണ്ടിയെ കൊണ്ട് ചെയ്യാവുന്ന സഹായം അദ്ദേഹം ചെയ്തു. ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ് നോട്ടമിട്ടിരുന്ന തിരുവനന്തപുരം വെസ്റ്റ് മണ്ഡലം സി. എം. പി. നേതാവ് എം. വി. രാഘവന് കൊടുത്തു. ചെറിയാന് വേണമെങ്കിൽ തിരുവനന്തപുരം നോർത്തിൽ സ്പീക്കർ വിജയകുമാറിനെതിരെ മൽസരിക്കാം. വിജയകുമാറിനെതിരെ മൽസരിച്ചാൽ അനിക്സ്പ്രേയുടെ പഴയ പരസ്യംപോലെയാകും ചെറിയാന്റെ അവസ്ഥ—എളുപ്പമാണ് കലക്കിയെടുക്കാൻ, പൊടിപോലുമുണ്ടാകില്ല കണ്ടുപിടിക്കാൻ.

വി. ഡി. സതീശൻ

തിരുവനന്തപുരം നോർത്തിൽനിന്ന് വീരോചിതമായി പിൻവലിഞ്ഞ ചെറിയാൻ, യുവാക്കൾക്ക് പ്രാതിനിധ്യം കിട്ടണമെന്ന് വീറോടെ വാദിച്ചു. സ്ഥാനാർത്ഥി പട്ടിക പുറത്തുവന്നപ്പോൾ യുവാക്കളെന്നുപറയാൻ സതീശൻ പാച്ചേനി, കെ. സി. വേണുഗോപാൽ, വി. ഡി. സതീശൻ അങ്ങനെ മൂന്നുനാലു പേർ മാത്രം. ജോസഫ് വാഴയ്ക്കനില്ല. സിമി റോസ്ബെൽ ജോണില്ല. എം. പി. വിൻസന്റോ എം. ആർ. രാമദാസോ ഇല്ല. നിയമസഭയിൽ മൂന്നു പതിറ്റാണ്ട് പിന്നിട്ട ഉമ്മൻ ചാണ്ടി മുതൽ സർവമാന സിറ്റിങ് എം. എൽ. എ.-മാർക്കും സീറ്റുണ്ട്. ഗവർണറുദ്യോഗം കഴിഞ്ഞ് മടങ്ങിയെത്തിയ വക്കം പുരുഷോത്തമനുവരെ സീറ്റ് നൽകിയിരിക്കുന്നു!

കെ. സി. ജോസഫ്

“അല്ലയോ ഭിക്ഷുക്കളേ! അപ്പോൾ ദുഃഖ നിരോധത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിശുദ്ധസത്യമെന്താണ്? തൃഷ്ണയെ പൂർണ്ണമായി തടഞ്ഞുനിർത്തുക, തൃഷ്ണയിൽനിന്ന് വേർപെടുക, തൃഷ്ണയെ ബഹിഷ്കരിക്കുക, തൃഷ്ണയെ കെടുത്തിക്കളയുക. തൃഷ്ണയിൽനിന്ന് മോചനം നേടി അനാസക്തനാകുക.” ഗൗതമബുദ്ധന്റെ വാക്കുകൾ ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പിന്റെ അന്തരംഗത്തിലൂടെ കടന്നുപോയിരിക്കണം.

പാലോട് രവി

തനിക്ക് മുഖ്യമന്ത്രിയാകണം എന്ന ഒരു മിനിമം പരിപാടി മാത്രമാണ് ആന്റണിക്ക് ഇപ്പോൾ ഉള്ളതെന്നും അതിനായി എന്തിനോടും സമരസപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിലാണ് അദ്ദേഹമെന്നും ചെറിയാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. തത്ത്വാധിഷ്ഠിത രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പ്രവാചകനും അധികാര രാഷ്ട്രീയത്തോടു മമതയില്ലാത്ത ആളുമായ എ. കെ. ആന്റണി ഇല്ലാതായിക്കഴിഞ്ഞു എന്ന ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ് വെട്ടിത്തുറന്ന് പറഞ്ഞു. 28-ാം വയസ്സിൽ എം. എൽ. എ.യും 36-ാം വയസ്സിൽ കേരള മുഖ്യമന്ത്രിയുമായിത്തീർന്ന ആന്റണി സ്ഥാനാർത്ഥിപട്ടികയിൽനിന്ന് യുവാക്കളെ കൂട്ടക്കൊല നടത്തിയെന്ന് ചെറിയാൻ ആരോപിച്ചു. വളരെയധികം ചെറുപ്പക്കാർക്ക് അവസരം നൽകിയ ഇടതുമുന്നണിയെ ശ്ലാഘിക്കാനും യുവാക്കളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന കരുണാകർജിയെ തലോടാനും മറന്നതുമില്ല. ആന്റണിക്കെതിരെ ചേർത്തലയിലോ ഉമ്മൻചാണ്ടിക്കെതിരെ പുതുപ്പള്ളിയിലോ മൽസരിക്കുമെന്ന് ചെറിയാൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

എ. എൽ. ജേക്കബ്

സ്ഥാനാർഥിത്വം പ്രഖ്യാപിക്കും മുമ്പ് കരുണാകരനെ ചെന്ന് കാണാനും ചെറിയാൻ സമയം കണ്ടെത്തി. തുല്യദുഃഖിതർ തമ്മിൽ എന്തൊക്കെയാണ് സംസാരിച്ചത് എന്ന് നമുക്കറിയില്ല. ഏതായാലും പുറത്തുവന്ന ചെറിയാൻ വാർത്താലേഖകർക്കു മുന്നിൽ നിന്ന് ഏങ്ങലടിച്ചു കരഞ്ഞു: “എനിക്ക് ഭാര്യയും മക്കളുമില്ല. ഞാൻ അനാഥനാണ്.” സ്വന്തം മാതാപിതാക്കൾ മരിച്ചപ്പോൾപോലും കരയാതെനിന്ന ചെറിയാൻ ഇതിനുമുമ്പൊരിക്കലേ കണ്ണീരൊഴുക്കിയതായി രേഖയിലുള്ളൂ. 1992-ൽ എ. കെ. ആന്റണി കെ. പി. സി. സി. തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വയലാർ രവിയോടു തോറ്റപ്പൊഴായിരുന്നു അത്.

തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ

യുവാവായ ശരത്ചന്ദ്രപ്രസാദിനെ തഴഞ്ഞ് കോട്ടയത്ത് ഒരു അമ്മൂമ്മയെ സ്ഥാനാർത്ഥിയാക്കിയതിനെപ്പറ്റി പരാമർശിക്കവേ കരുണാകരൻ ധാർമികരോഷം കൊണ്ടു: “ആ ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പിനെങ്കിലും ഒരു സീറ്റ് കൊടുക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ ആന്റണിക്ക് എത്ര പ്രസംഗം എഴുതിക്കൊടുത്തതാണ്?”

രാജീവ്ഗാന്ധി

സഖാക്കൾക്കാണെങ്കിൽ പാൽപായസം കിട്ടിയ പോലായി. ഉമ്മൻചാണ്ടിക്കെതിരെ നിന്നുതോൽക്കാൻ ഒരു നേർച്ചക്കോഴിയെ നോക്കിനടക്കുകയായിരുന്നു അവർ. പുതുപ്പള്ളിയിൽ ദുർബലനായ സ്ഥാനാർത്ഥിയെ സി. പി. എം. നിർത്തും; കോട്ടയത്ത് കോൺഗ്രസ് പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യും. ഇതാണ് പതിവ്. 1991-ൽ ചെറിയാൻ ഫിലിപ്പ് തന്നെ കോട്ടയത്ത് നേർച്ചക്കോഴിയായിനിന്നതാണ്. രാജീവ്ഗാന്ധി മരിച്ച സഹതാപമുണ്ടായിട്ടുപോലും. 2,682 വോട്ടിന്റെ ഭൂരിപക്ഷത്തോടെ ടി. കെ. രാമകൃഷ്ണൻ വിജയിച്ചു. കോട്ടയം ജില്ലയിൽ പരാജയപ്പെട്ട ഏക യു. ഡി. എഫ്. സ്ഥാനാർഥിയായിരുന്നു ചെറിയാൻ.

യുവാക്കളോടുള്ള അവഗണനയാണ് ചെറിയാന്റെ തുരുപ്പുചീട്ട്. വിദ്യാർഥി-യുവജന നേതാക്കൾ മാത്രമല്ല. വനിതകളും അവഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഐ. എൻ. ടി. യു. സി.-യിൽ നിന്ന് ഒരാൾക്കും സീറ്റില്ല.

കെ. ബാബു

അല്ലെങ്കിൽ ഏതു കോൺഗ്രസുകാരനാണ് യുവാക്കൾക്കായി സ്ഥാനമൊഴിഞ്ഞു കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്? എറണാകുളം സീറ്റ് അട്ടിപ്പേറാക്കി വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന എ. എൽ. ജേക്കബിനെ ഓർമയുണ്ടോ? കണ്ണും കണ്ടുകൂടാ ചെവിയും കേട്ടുകൂടാ പരസഹായം കൂടാതെ എഴുന്നേറ്റുനിൽക്കാനും വയ്യ എന്ന പ്രായത്തിലും ജേക്കബ് ചേട്ടൻ തന്നെയായിരുന്നു സ്ഥാനാർത്ഥി. ഒറ്റ ഉപാധിയിൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹം ഒഴിയുമായിരുന്നുള്ളൂ. തന്റെ സ്ഥാനത്ത് മകന് സീറ്റുകൊടുക്കണം. അതിന് മറ്റുള്ളവർ തയാറാകാത്തതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം തന്നെ സ്ഥാനാർത്ഥിയായി. അങ്ങനെയാണ് 1987-ൽ എറണാകുളത്തുകാർ ഇടതുമുന്നണിയെ വിജയിപ്പിക്കാൻ നിർബന്ധിതരായത്.

കെ. സി. വേണുഗോപാൽ

യുവാക്കളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച എന്ന് ചെറിയാൻ പറയുന്ന കെ. കരുണാകരൻ പുത്രനുവേണ്ടിപോലും രംഗം ഒഴിയാൻ സന്നദ്ധനല്ല. 1948 മുതൽ 1999 വരെ സീറ്റു കിട്ടാതെ പോയ 1960-ൽ ഒഴിച്ച്, എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലും മത്സരിച്ച ദേഹമാണ് കരുണാകരൻ. മുഖ്യമന്ത്രി സ്ഥാനത്തേക്കുള്ള ക്ലെയിം ആന്റണി പിൻവലിക്കാമെങ്കിൽ 2001-മാണ്ടിലും തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ നിൽക്കാൻ കാരണവർക്ക് മടിയുണ്ടാകില്ല.

□

അഡ്വക്കറ്റ് എ. ജയശങ്കർ

അഭിഭാഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരൂപകനുമാണ് അഡ്വക്കറ്റ് എ. ജയശങ്കർ. മാധ്യമം ദിനപത്രത്തിൽ 'കെ. രാജേശ്വരി' എന്ന തൂലികാ നാമത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. മലയാളികൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം കൂടുതൽ പ്രശസ്തി നേടിയത് ഇന്ത്യാവിഷൻ ചാനലിലെ പ്രതിവാര ദിനപത്ര അവലോകന പരിപാടിയായ വാരാന്ത്യം എന്ന പരിപാടിയിലൂടെയാണ്. തനതായ ഒരു അവതരണ ശൈലിയാണ് ഈ പരിപാടിയിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടമാക്കുന്നത്. മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖ വാർത്താ ചാനലുകളിലെല്ലാം രാഷ്ട്രീയ ചർച്ചകളിൽ സ്ഥിരം സാന്നിധ്യമാണ് ഇദ്ദേഹം. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ജയശങ്കറിന്റെ അഗാധമായ അറിവിനൊപ്പം ഹാസ്യവും ഗൗരവവും കലർന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർഭയത്വതോടെയുള്ള അവതരണ രീതിയും ഏറെ ജനപ്രിയമാണ്.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിട്ടിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളൊ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണു ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ടു് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിട്ടുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം – കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ – എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: <editors@sayahna.org>.
- പ്രതികരണങ്ങൾ <editors@sayahna.org> എന്ന ഇമെയിലിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.